

Protocol dalla radunonza communal digl 1 da december 2023 allas 20.15 uras en casa da scola a Breil-vitg

Perstgisas: Corsin Albin, Rolf Sgier, Mengia Risch, Sven Seeli, Andreas Cadonau, Cornelia Deplazes, Marcel Friberg,

Presenza: 30 persunas

Tractandas:

1. Beinvegni ed approbaziun dil protocol dils 25 da november 2022
2. Approbaziun:sligiar la corporaziun schigientera solara da gliet Cadi
3. Informaziun: ovra hydraulica cumbinau cun reservoir a Danis
4. Preventiv e quen d'investiziun 2024
5. Pei da taglia 2024
6. Informaziun: traffic en las fracziuns dalla vischnaunca
7. Varia

Beinvegni ed avertura

Il president communal, Clau Schlosser, fa a tuts presents in cordial beinvegni, alla radunonza communal. Cunquei che l'aura ei buca aschi emperneivla, han pliras persunas seschau perstgisar.

Il president communal resumescha las lavurs principalas dil davos onn e tgei che ha fatschentau la suprastonza il pli fetg. El engrazia als colegas da suprastonza per il sustegn sco era allas conlvrerars ed als conlvrers da vischnaunca per lur lavur prestada el davos onn.

Sco dumbravuschs vegn Roland Deplazes nominaus ed elegius unanim.

La gliesta da tractandas, ch'ei stada publicada els davos fegls ufficials, vegn suttamessa alla discussiun. Da tala vegn buca fatg diever e per consequenza vegn la gliesta declarada ligionta per la radunonza communal da questa sera.

1. Approbaziun dil protocol dils 25 da november 2022

Il protocol ei staus exponius sin canzlia communal sco era sin la pagina d'internet dalla vischnaunca. Dalla discussiun vegn fatg negin diever. Il protocol dalla davosa radunonza communal vegn per consequenza approbaus unanim.

2. Approbaziun: dissolar la Corporaziun schigientera solara da gliet Cadi

Dapi la primavera 2003 ei la schigientera solara da gliet Cadi a Zignau en funcziun e schigenta il gliet dallas sereneras da Sedrun, Mustér, Curaglia, Zavrugia (Sumvitg/Trun) e Sorts (Breil). Problems tecnicos da tuttas uisas han ils emprems onns fatg fastedis al caumenaschi dalla schigientera ed era alla Corporaziun. Il bien inschign dil caumenaschi e la beinvulientscha dallas delegadas e dils delegai dalla Corporaziun han possibilitau ch'il gliet dallas sereneras dalla Cadi ha adina saviu vegnir schigentaus a moda ecologica per lu vegnir barschous u ella fabrica da cement Holcim a Vaz Sut ni ella barschera da rumians GEVAG a Trimmis.

Ils davos onns cun adina dapli e pli ferma aurasut a Zignau/Lumneins ein era las immissiuns da friads pils vischins s'augmentadas considerablamein. Las reclamaziuns dils direct pertuccai vegnan adina pli savens ed ein el cuntegn era adina pli pretensiusas.

Las immissiuns da friads dalla schigentera ein actualmein per temps, en special cu il gliet vegn mess ella halla solara e rasaus ora leu ed era en temps cun aultas temperaturas e cheutras era gronda svapuraziun dall'aua ord il gliet, fetg intensivass e cheutras era fetg mulestusas per ils vischins.

Tuttas stentas, emprovas ed investiziuns d'entochen ussa han buca purtau ina migliur marcanta dallas immissiuns da friads che savess esser supportabla per ils vischins mulestai. Ina eliminaziun dils friads ei fetg custeivla e caschuna cuosts per la dismessa dil gliet entras la corporaziun che ein la finala massiv pli aulta che tier la dismessa dil gliet ella TRAC a Cuera.

La radunonza da delegai dalla Corporaziun schigentera da gliet Cadi ha decidu en la radunonza dils 16 da fevrer 2023 per mauns dallas vischnaucas cumpigliadas, da calar cun schigentar il gliet dallas sereneras Cadi a Zignau e da furnir il gliet alla TRAC a Cuera.

La suprastonza sco era il cussegl da vischnaunca fan la proposta da dissolar la Corporaziun schigentera da gliet Cadi.

Clau Schlosser presenta la fatschenta e dat aunc ils sclariments necessaris. Sin las damondas sa vegnir dau risposta per cuntentientscha dils presents.

La discussiun vegn dada libra. Cun quei ch'ei vegn buca pli fatg diever dalla discussiun vegn votau giu. La radunonza decida unanim la dissolaziun dalla Corporaziun schigentera da gliet Cadi.

3. Informaziun: ovra hydraulica cumbinau cun reservoir a Danis

Enstagl da seglir sin igl express solar dalla Confederaziun ha la suprastonza decidu per la construcziun dad ina secunda ovra hydraulica en cumbinaziun cun in reservoir a Danis. Il reservoir a Danis sto tenor rapport da controlla dil cantun vegnir sanaus proximamein. Cun quei ch'il reservoir ei buca accessibels per far ina sanaziun, havein surdau a Walter Deplazes, inschignier, il qual ha schon planisau l'ovra a Casut, d'ellavurar ora in project per ina secunda ovra en cumbinaziun cun in reservoir a Danis. Per quella construcziun ei previu dus onns da construcziun ed ei dat contribuziuns cantunalas sco era federalas. Tgei che ei previu per il proxim onn vegn presentau el preventiv. La secunda etappa ei prevedida el 2025.

Clau Schlosser dat aunc sclariments en detagl sur dil project. Sin las damondas fatgas sa vegnir rispundiu per cuntentientscha dils presents.

4. Preventiv e quen d'investiziun 2024

Il preventiv siara suenter expensas da frs. 15'100'260 ed entradas da frs. 15'906'021 cun in surpli entradas ell'altezia da frs. 805'761. Quei preventiv ei vegnius tschentaus si tenor las cefras dil quen 2022 ed il preventiv 2023. Il quen d'investiziun preveda expensas da frs. 5'040'000 ed entradas da frs. 498'000. Las investiziuns netto muntan per consequenza a frs. 4'542'000.

Il president communal repassa il preventiv dil quen current sco era il quen d'investiziun e dat sclariments necessaris tier tut las posiziuns. Dalla discussiun vegn buca fatg diever. Ils presents approbeschan il preventiv sco era il quen d'investiziun 2024 cun tscherna unanima e senza resalvas. Cun quella aprobaziun ein era ils credits necessaris concedi.

Il president presenta aunc il plan d'investiziuns per ils proxims quater onns (2025-2028). Quei plan ei in instrument da lavur per la suprastonza ed aschia semida quel ualti spert. La radunonza pren per enconuschientscha dil plan d'investiziuns per ils proxims quater onns.

5. Pei da taglia 2024

Mintg'onn han il cussegl da vischnaunca sco era la radunonza communal la pusseivladad da fixar il pei da taglia sin entradas sco era il pei da taglia sin schischom.

La suprastonza sco era il cussegl da vischnaunca fan la proposta da schar il pei da taglia sco tochen dacheu sin 90%.

La taglia sin schischom sto tenor lescha da taglia era vegnir fixada mintg'onn da niev. Quella importa denter 1.5 entochen 2.0 promils. La suprastonza sco era il cussegl fan la proposta da restar sco tochen dacheu sin sin 1.7 promils.

La damonda vegn suttamessa alla discussiun. Cunquei ch'ei vegn buca fatg diever dalla discussiun vegn passau tier la votaziun. Cun tscharna unanima decida la radunonza communal da restar tier il pei da taglia ordinari 90% dalla taglia cantunala semplia e da restar sin 1.7 promils tier la taglia sin schischom.

6. Informaziun: traffic en las fracziuns dalla vischnaunca

La lescha cantunala encunter la canera, preveda mesiras da traffic sin las vias cantunales che van atras las vischnauncas. Quei vul di ch'il tempo sin quellas vias sto vegnir reduzius da 50 sin 30 km/h. Tenor ils plans ch'il cantun ha inoltrau allas vischnauncas savein aunc far enqual adattaziun e decider tgei che schabegia cun la restricziun dil tempo sin las vias communalas che cunfineschan alla via cantunala. Vinavon sa la vischnaunca prender posiziun sin las propostas dil cantun cun evtl. adattaziuns. Clau informescha la radunonza en detagl tgei che ei previu en nossa vischnaunca. Cu tut ei surluvraru vegn fatg ina publicaziun el fegl official dil cantun. Sin quella publicaziun sa lu vegnir fatg recuors tier il cantun.

7. Varia

Clau Schlosser informescha la radunonza sur dil concept da traffic che ei previus naven dil 2025 en Surselva.

Adelrich Berther fa differentas damondas alla suprastonza. La gronda part da quellas damondas pertucca denton il vischinadi da Danis.

- La fotografia sin il rapport annual duessi puspei semidar
- Ils protocols dil vischinadi duessan vegnir publicai sin la pagina d'internet dalla vischnaunca.
- Las cumissiuns dils vischiniadis duessien vegnir menziunai el rapport annual.
- Il protocol dil cussegl da vischnaunca duessi vegnir publicaus cun l'entira presenza aschia che la populaziun vegni informada sur dalla preschientscha dils cussegliers sco era dils hosps.
- L'illuminaziun a Tumvi seigi aunc adina buca exequida.

Sin la pretensiun ch'il protocol dil cussegl duessei esser pli detagliaus e publicaus cun la presenza vegn menziunau ord il miez che las informaziuns el protocol seigien sufficientas sco tochen dacheu. Era vegn menziunau ch'ins duessi buca far da polizist e controllar tgei che mintga cusseglier fa. Quei sedepurtar savess esser contraproductiv tier las proximas elecziuns.

Clau Schlosser sa prender posiziun sin las ulteriuras damondas e menziuna ch'ils protocols dils vischinadis sappien buca vegnir publicai sin la pagina da vischnaunca cunquei ch'il vischiniadi seigi negin gremi politic e vegni tractaus sco ina uniun. Sch'ils vischinadis possedan ina pagina savess vegnir menziunau il link sin nossa pagina.

Las lavurs vid l'illuminaziun a Tumvi ein surdai alla Repower schon pli ditg e duessan vegnir exequidas.

Ilis ulteriurs giavischs ha la suprastanza priu encunter e sche pusseivel vegnan quels mess entuorn cun il proxim rapport annual.

Clau Schlosser engrazia per la presenza, la partizipaziun e la confidonza. El siara la radunonza allas 21:55 uras e giavischa a tuts in bi temps d'advent ed in bien retuorn a casa.

Breil, 4 da december 2023

Il president

Igl actuar